

Warszawa, 13 sierpnia 2002 r.

Opinia o projekcie ustawy o organizacji rynku rybnego (druk 687)

Projekt ustawy o organizacji rynku rybnego (druk 687) ma na celu stworzenie ram prawnych dla zorganizowania w Polsce rynku rybnego zgodnego z zasadami Wspólnej Polityki Rybackiej Unii Europejskiej. Jest to już druga rządowa propozycja dotycząca organizacji rynku rybnego. Poprzedni projekt ustawy (druk 453) został z Sejmu wycofany.

Problematyka objęta zakresem przedmiotowym projektowanej ustawy jest w prawie wspólnotowym regulowana w drodze rozporządzeń, które obowiązują wprost i z tego względu nie podlegają implementacji do prawa krajowego. Dlatego też, zgodnie z art. 38 projektowanej ustawy, straci ona moc w chwili uzyskania przez Polskę członkostwa w Unii Europejskiej.

Projekt ustawy wprowadza podstawowe pojęcia z zakresu objętego regulacją takie jak: organizmy wodne, produkty rybołówstwa morskiego, produkty rybactwa wprowadzanie na rynek produktów oraz utrwalanie produktów rybołówstwa morskiego lub produktów rybactwa. Pojęcia te są zgodne z obowiązującymi w tym zakresie przepisami unijnymi. Nie wszystkie jednak wprowadzone w przepisach ogólnych pojęcia użyte zostały w projekcie ustawy, np. pojęcie „utrwalanie produktów rybołówstwa morskiego lub produktów rybactwa” nie występuje nigdzie w proponowanej ustawie poza przepisami ogólnymi.

Projekt ustawy ustanawia warunki wprowadzania na rynek produktów rybołówstwa i rybactwa. Wprowadzane na rynek produkty te winny spełniać określone standardy rynkowe. Określone zostały ponadto warunki skupu produktów rybołówstwa. Skupu może dokonywać jedynie przedsiębiorca wpisany do rejestru przedsiębiorców skupujących te produkty. Przedsiębiorca skupujący produkty rybołówstwa w ramach wprowadzania tych produktów na rynek obowiązany jest wystawić dokument zakupu, a w przypadku przyjęcia na przechowanie tych produktów przed ich wprowadzeniem na rynek, wystawić deklarację przejęcia. Nadzór nad przestrzeganiem przepisów dotyczących wprowadzania na rynek produktów rybołówstwa i rybactwa oraz skupu produktów rybołówstwa mają sprawować okręgowe inspektoraty rybołówstwa morskiego. Pomimo tytułu rozdziału 2 (Wprowadzanie produktów rybołówstwa i produktów rybactwa na rynek), nie zostały określone zasady wprowadzania na rynek produktów rybactwa, czyli produktów pochodzących z połowów śródlądowych. Określono jedynie zasady dotyczące wprowadzania na rynek produktów rybołówstwa morskiego. W projekcie nie żadnej informacji, że zasady te odnoszą się również do produktów rybactwa. Podobnie też, nie uwzględniono produktów rybactwa w załączonym do proponowanej ustawy projekcie rozporządzenia w sprawie wykazu produktów rybołówstwa morskiego i produktów rybactwa oraz standardów rynkowych dla tych produktów.

Projekt określa również zasady tworzenia i funkcjonowania organizacji producentów rybnych oraz organizacji międzybranżowych, na wzór istniejących w państwach Wspólnoty. Określone zostały cele tych organizacji, zasady ich uznawania oraz wpisu do rejestru organizacji uznanych. W myśl projektu ustawy organizacje producentów mają obowiązek przygotowania na każdy rok kalendarzowy programu operacyjnego, zatwierdzanego przez ministra właściwego do spraw rolnictwa. W okresie trzech pierwszych lat działalności od dnia wydania decyzji o wpisie do „rejestru organizacji uznanych”, organizacje producentów mają otrzymywać pomoc finansową na wsparcie swojej działalności oraz rekompensatę finansową z tytułu przygotowania programów operacyjnych. Zatem w interesie organizacji producentów leży wpisanie jej do „rejestru organizacji uznanych”. Rekompensata z tytułu przygotowania programu operacyjnego może zostać zwiększona jeżeli program uwzględnia działania na rzecz poprawy jakości produktów dostarczanych przez tę organizację na rynek. Dodatkowa pomoc finansowa przysługuje organizacji

uznanej za realizację programu na rzecz poprawy jakości produktów dostarczanych przez nią na rynek. Powyższe przepisy niewątpliwie przyczynią się do podniesienia standardów jakości produktów wprowadzanych na rynek.

Reasumując, przedłożony projekt jest ważną propozycją legislacyjną zmierzającą do uporządkowania rynku rybnego w Polsce oraz do dostosowania polskiego prawa w tym zakresie do standardów Unii Europejskiej. Polskie rybołówstwo bałtyckie oraz śródlądowe boryka się obecnie z wieloma problemami. Jednym z nich jest słaba organizacja rynku rybnego w Polsce. Uchwalenie projektu ustawy niewątpliwie przyczyni się do lepszej organizacji rynku rybnego w Polsce oraz podniesienia standardów jakości wprowadzanych na rynek produktów rybołówstwa i rybactwa, dzięki określeniu jednolitych i przejrzystych zasad obrotu produktami rybołówstwa i rybactwa, a także ustanowieniu standardów rynkowych na te produkty. Należy mieć nadzieję, że dalsze prace legislacyjne nad tą ustawą pozwolą wyeliminować zgłoszone powyżej uwagi.

Sporządziła: Elżbieta Berkowska